

Tibetaanse kinderen mogen niet naar vaders

Door Nederland erkende vluchtelingen mogen hun kinderen alleen laten overkomen als ze aktes van geboorte kunnen tonen. Maar in een land als Tibet bestaan zulke aktes niet.

Door onze redacteur
SHEILA KAMERMAN

DEN HAAG, 1 NOV. Drie Tibetaanse mannen leggen de handpalmen tegen elkaar, maken een kleine buiging en glimlachen. Ze glimlachen voortdurend. Maar ze zijn desperaat. Zij zijn in Nederland, ze hebben de asielstatus, maar hun kinderen verblijven nog in Tibet of India. Gezinshereniging lijkt onmogelijk. Via een tolk vertellen ze hun verhaal.

Lobsang Shenap Yakkdongsang (42), Tenzin Zuntsang (54) en Lawang Kheyab (41) vluchtten in 2001 uit Tibet. Hun asielstatus in Nederland geldt tevens voor eventuele kinderen, ook als die zijn achtergebleven in het land van herkomst. Maar dan moeten de ouders wel binnen drie maanden na ontvangst van de verblijfsvergunning een aanvraag voor gezinshereniging hebben ingediend – het zogenoemde 'na-reiscriterium' in de Vreemdelingenwet.

Voor de aanvraag moeten ze geboorteaktes overleggen en weten waar hun kinderen zich bevinden. „En dát”, zegt Carla van Os van Defence for Children, „blijkt een groot probleem. Vluchtelingen komen vrijwel altijd uit oorlogsge-

Tibetaanse vaders (vlnr): Lobsang Yakkdongsang, Tenzin Zuntsang, Lawang Kheyab. (Foto Roel Rozenburg)

bieden. Juist in die landen is het meestal onmogelijk om binnen drie maanden vermiste kinderen op te sporen en de papieren in orde te maken.” Tibetanen hebben niet eens papieren, zegt Yolanda Simon van stichting Khorlo die Tibetanen in Nederland bijstaat. „Identiteitspapieren zijn er niet. Soms heeft een gezin een Hukouboekje, een soort huishoudboekje

waar veranderingen binnen het gezin (geboorte, overlijden, verhuizing) worden genoteerd.”

Ook als de kinderen onvindbaar zijn of er geen papieren zijn, moet het verzoek binnen drie maanden worden ingediend. Als de kinderen dan later alsnog worden getraceerd, is de kans groter dat de aanvraag in behandeling wordt genomen. Zonder aanvraag wordt een

later verzoek afgewezen, blijkt uit de praktijk. De Tibetaanse vaders waren buiten hun schuld te laat met de aanvraag. Zij zijn niet de enigen. Gisteren stuurde VluchtelingenWerk een brandbrief aan de Tweede Kamer waarin ook andere gevallen worden beschreven. Zoals die van een Oegandese vader. Hij werd opgepakt door het Oegandese leger en verloor het con-

tact met zijn vrouw en drie kinderen. In maart 2005 kwam het bericht van het Rode Kruis dat twee kinderen nog leven. Ze wachten nog op hereniging met hun vader.

„Het gaat om enkele gevallen per jaar”, zegt Ariane den Uyl van VluchtelingenWerk Nederland. „Maar ze zijn allemaal wel extreem schrijnend.” Staatssecretaris Albayrak (Justitie, PvdA) buigt zich over de kwestie en komt binnenkort met een reactie.

De Tibetaanse vaders vluchtten afzonderlijk van elkaar halsoverkop nadat de Chinezen teksten en

nal vinden dat de regels voor het Nederlandse gezinsherenigingsbeleid in strijd zijn met de verplichtingen uit het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) dat Nederland ondertekende. Daarin staat dat aanvragen tot gezinshereniging met welwillendheid, spoed en menselijkheid moeten worden behandeld. „Het hanteren van een na-reiscriterium past daar niet in”, zegt Carla van Os. „Kinderen van ouders die rechtmatig in Nederland zijn, horen zonder meer toegelaten te worden.”

Als de driemaandentermijn is overschreden, kan alleen nog een regulier verzoek om gezinshereniging worden ingediend. Dat betekent dat de ouder met een asielstatus in Nederland maandelijks rond de 830 euro moet verdienen om zijn kind te laten komen, en zo'n 1.200 euro als het gaat om kinderen én partner. Bovendien moet hij ten minste een jaarcontract hebben. „Zeker voor vluchtelingen is dat meestal een onmogelijke opgave”, zegt Ariane den Uyl van VluchtelingenWerk. „Ze mogen al blij zijn als ze een tijdelijk baantje kunnen krijgen.”

De Tibetaanse vaders werken allemaal op een tijdelijk contract in de keuken van een restaurant. Ze werken zes dagen per week om aan de inkomensnorm te voldoen. Lawang werkt in een Tibetaans restaurant, Tenzin in een restaurant van een hotel. En Lobsang. Hij wil het eigenlijk niet zeggen. Hij werkt in de keuken van een Chinees restaurant. En dan moet hij toch, heel even, écht lachen.

Tenzins dochter van 16 zwerft alleen door Delhi

afbeeldingen in hun woning vonden van de Dalai Lama, de hoogste spirituele leider in het Tibetaanse boeddhisme. Verering van de Dalai Lama is verboden in het sinds 1959 door China gecontroleerde Tibet. De vrouw van Lobsang bleef met hun vijf kinderen achter en vluchtte naar India. Tenzin heeft vier kinderen, zijn vrouw is overleden. De oudste drie wonen in Tibet en kunnen zichzelf redden, maar het jongste meisje van 16 jaar zwerft alleen rond in New Delhi. Lawang heeft twee kinderen en een vrouw in Nepal.

Stichting Vluchteling, Unicef en Defence for Children Internatio-